

BAKI DÖVLƏT UNIVERSİTETİ

2025-ci ildə _____ Genetika _____
kafedrasında (şöbəsində, ETİ, ETM, ETL-də) elmi plan üzrə yerinə yetirilmiş elmi-tədqiqat işlərinin nəticələrinin
HESABATI

Mövzunun adı:

**Canlı orqanizmlərdə mühit faktorlarının təsiri nəticəsində
genetik sistemdə baş verən dəyişkənliklərin və
Azərbaycanda bitki genetik müxtəlifliyinin vəziyyətinə
təsir edən amillərin öyrənilməsi.**

Mövzu rəhbərinin

soyadı, adı və atasının adı:

Əliyeva Kamilə Əli Ağa qızı

Mövzunun icra müddəti

(başlama və bitmə tarixi):

01 yanvar 2025-ci il-31 dekabr 2025-ci il

B a k ı - 2025

Mövzu üzrə icraçılar haqqında məlumat (icraçılar, birinci mövzu rəhbər yazılmaqla):

S/S	Soyadı, adı, atasının adı	Təvəllüdü	Vəzifəsi	Ştat vahidi	Elmi adı və elmi dərəcəsi	Ştat vahidləri üçün ikinci iş yeri, yarımştatlar üçün əsas iş yeri
1.	Babayev Məcnun Şıxbaba oğlu	12.01.1940	Professor	1	Professor, biologiya elmləri doktoru	
2.	Komaçkova Zemfira Qurban qızı	27.08.1941	dosent	1	Biologiya elmləri namizədi, dosent	
3.	Hüseynova Nəzakət Tağı qızı	07.12.1959	dosent	1	Biologiya elmləri namizədi, dosent	
4.	Salayeva Samirə Cəfər qızı	04.08.1983	dosent	1	Biologiya elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, dosent	
5.	Sərdarlı Həsən Mədət oğlu	13.07.1952	Baş müəllim	1	Biologiya elmləri namizədi	
6.	Nəcəfli Möhübbət Hümbət oğlu	22.11.1962	Müəllim	1	Biologiya elmləri namizədi	
7	Baxşəliyeva Natəvan Zöhrab qızı	11.09.1978	Müəllim	1	Biologiya üzrə fəlsəfə doktoru	
8	Əsədova Nahidə Ziyafəddin qızı	05.03.1988	Müəllim	0.5		

1. Əhmədli Səma Elçin qızı. 1 ştat böyük laborant.
2. Ağamalıyeva Sevrə Müqəddin qızı. 1 ştat böyük laborant.
3. İsmayılova Aygün Bilal qızı. 0.5 ştat böyük laborant

1 Mövzu və mövzu üzrə cari ildə yerinə yetirilmiş elmi işlər

Plan üzrə hər bir mövzunun, hər bir elmi tədqiqat işinin aktuallığı, məqsədi və alınmış elmi nəticələr ayrılıqda göstərilməli, ad soyad tam yazılmalıdır.

Mövzunun adı: Canlı orqanizmlərdə mühit faktorlarının təsiri nəticəsində genetik sistemdə baş verən dəyişkənliklərin və Azərbaycanda bitki genetik müxtəlifliyinin vəziyyətinə təsir edən amillərin öyrənilməsi.

Mövzunun aktuallığı: Canlı orqanizmlərdə mühit faktorlarının təsiri nəticəsində genetik sistemdə baş verən dəyişkənliklər öyrənilmiş və müvafiq qanunauyğunluqlar əldə edilmişdir. Bitki genetik müxtəlifliyinə təsir edən amillərin araşdırılması nəticəsində, biomüxtəlifliyin mühafizəsinin gücləndirilməsi istiqamətində tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Məqsədi: Canlı orqanizmlərin genetik sistemlərində baş verən zərərli dəyişkənliklərin qarşısının alınması üsulları işlənib hazırlanmışdır. Azərbaycanda biomüxtəlifliyin vəziyyəti qiymətləndirilmiş, regionlarda genofond bağlarında və tarla kolleksiyalarında bitki genetik müxtəlifliyinin mühafizəsi təşkil edilmişdir.

Yenilik dərəcəsi: Müasir dövrə qədər müxtəlif mühit amillərinin - elektromaqnit dalğaları və ozonun - canlı orqanizmlərdə mutagen effekti və yeni sintez olunmuş antioksidantın antimutagen effekti kifayət dərəcədə öyrənilməmişdir. Son illərdə aktual olan bu məsələ tərəfimizdən buğda və soğan toxumlarının kökcüklərində öyrənilməkdədir. Təsərrüfat əhəmiyyəti yüksək olmayan və az istifadə olunan bitki müxtəlifliyinin vəziyyəti son illərdə geniş arasdırmaların mövzusu olmamışdır. Bu məqsədlə apardığımız araşdırmalar günümüzdə aktual məsələyə çevrilmişdir.

Tətbiq sahəsi: Əldə edilmiş nəticələri sitogenetik tədqiqatlarda və kənd təsərrüfatında istifadə etmək məqsədində uyğundur. Tədqiqatlar nəticəsində kənd təsərrüfatı bitkilərinin yabanı əcdad və qohumları və ərzaq məqsədi ilə istifadə olunan digər yabanı bitkilərin vəziyyətinin qiymətləndirilməsi üçün model və sistem yaradılacaq, müxtəlifliyin azalması təhlükəsinin aradan qaldırılması ilə bağlı tövsiyələr hazırlanacaqdır.

Elmi tədqiqat işi 1. Müxtəlif bərk buğda (*T.durum Desf.*) genotiplərində quraqlığa davamlılığın molekulyar-genetik markerlərlə skriningi və genetik polimorfizmin öyrənilməsi

Mərhələ 2: Müxtəlif bərk buğda nümunələrində quraqlığa davamlılığın biomorfoloji və genetik markerlər vasitəsilə qiymətləndirilməsi

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: müəllim. Əsədova Nahidə Ziyafəddin qızı.

Alınmış nəticələr :

Tədqiqat nəticəsində 50 bərk buğda genotipinin quraqlığa davamlılığın qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilmiş markerlər sırasından daha informativ və əlverişli markerlər seçilmişdir. Biomorfoloji, həmçinin 10 İSSR və 10 RAPD praymerinin informativliyi qiymətləndirilmişdir, amplifikasiya nəticəsində aşkarlanmış bəndlər və genotiplərin quraqlığa davamlılıq dərəcəsi arasında korelyativ əlaqələrin tədqiqi aparılmışdır.

Elmi tədqiqat işi 2. Ozon və elektromaqnit dalğaları ilə təsir edilmiş müxtəlif bitki toxumlarında yeni sintez olunmuş antioksidantların xromosom dəyişilmələrinə bərpaedici təsiri.

Mərhələ 2: Ozon mühitində müxtəlif müddətlərdə saxlanmış atpaxlası toxumlarının kökcüklərində antioksidantın xromosom dəyişilmələrinə bərpaedici təsiri.

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: müəllim, prof. Babayev Məcnun Şıxbaba oğlu, müəllim, dos. Hüseynova Nəzakət Tağı qızı, baş müəllim, b.e.n. Sərdarlı Həsən Mədət oğlu.

Alınmış nəticələr: Məlum olmuşdur ki, istifadə olunan antioksidantın 0,1%-li məhlulu xromosom dəyişilmələrinin tezliyini induksion mutasiyalara nisbətən 1,5-2,0 dəfə azaldır.

Elmi tədqiqat işi 3. Fiziki və kimyəvi amillərin təsiri nəticəsində balıqlarda hipofiz, qalxanabənzər vəzi qəlsəmə epitelisində və qan damarı hüceyrələrində dəyişməsi.

Mərhələ 2. Nərə balığında xloridsekretor, interrenal və qalxanabənzər vəzilərinin hüceyrələrinin öyrənilməsi

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: müəllim, b.e.n., dos. Komaçkova Zemfira Qurban qızı.

Alınmış nəticələr : Aparılan tədqiqatlar zamanı temperatur, duz stresi və qida məhdudiyəti kimi stres faktorlarından asılı olaraq qalxanabənzər vəzədə və interrenal vəzidə baş verən reaksiyalar aşkar edilmişdir. Bu vəzilərin adaptasiya reaksiyalarının həyata keçirilməsində mühüm rolu olduğu müəyyən edilmişdir. Araşdırmada endokrin sistemin histofizioloji vəziyyəti — qalxanabənzər və interrenal vəzilərin strukturu — həmçinin eksokrin sistemə aid xlorid hüceyrələrinin xüsusiyyətləri öyrənilmişdir

Elmi tədqiqat işi 4. Dənin keyfiyyət göstəriciləri və zülal markerləri əsasında yerli yumşaq buğda (*Triticum aestivum* L.) genotiplərinin genetik müxtəlifliyinin tədqiqi

Mərhələ 2: Yerli yumşaq buğda (*Triticum aestivum* L.) genotiplərinin qladin-qlütenin lokusları əsasında identifikasiyası

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: müəllim b.ü.f.d., dos. Salayeva Samirə Cəfər qızı

Alınmış nəticələr: Cari tədqiqat işində Azərbaycan Respublikası Milli Genbankına məxsus 16 növmüxtəlifliyinə aid 22 yumşaq buğda (*Triticum aestivum* L.) nümunəsində qladin ehtiyat zülalları elektroforeqramında fərqləndirilmiş 4 zona - ω , γ , β , α zonaları üzrə 27 spektr və 47 pattern aşkarlanmış, ω , γ , β , α -zonalarında, uyğun olaraq, 8, 7, 5, 7 spektr, 19, 9, 6, 13 pattern, qlüten ehtiyat zülalları elektroforeqramında isə A zonasında 10 spektr, B zonasında 6 spektr, C zonasında 8 spektr fərqləndirilməklə ümumilikdə 24 spektr və 48 pattern təyin edilmişdir. A, B və C zonalarının hər biri üzrə eyni sayda – 16 pattern izlənmişdir. Qladin ehtiyat zülallarının pattern müxtəlifliyi əsasında hesablanmış *Nei* genetik müxtəliflik indeksinin 4 zona üzrə

orta qiyməti 0,816-ə, qlütenin ehtiyat zülallarının 3 zonası üzrə 0,926-ya bərabər olmaqla tədqiqatda istifadə olunmuş yumşaq buğda nümunələrinin yüksək genetik müxtəlifliyə malik olduğunu təsdiqləyir. Klaster analizi nəticəsində Cakkard genetik oxşarlıq indeksinin qiymətləri əsasında qliadin ehtiyat zülal spektrləri əsasında *Bərəkətli-95* və *v.murciense*, qlütenin zülal spektrləri əsasında *v.leucomelan* və *v.hordeiforme*, qliadin və qlütenin spektrlərinin müqayisəsi əsasında isə *v.mutico-leucurum* və *v.murciense* genotipləri genetik oxşar nümunələr kimi fərqləndirilmişlər. Genetik ən uzaq məsafə qliadin zülal spektrləri əsasında *v.hordeiforme* və *v.obscurum* genotipləri ($S_J=0,20$), *v.hordeiforme* ilə *v.niloticum*, *v.erythromelan*, *v.leucomelan* genotipləri ($S_J=0,21$), o cümlədən *v.hordeiforme* ilə *v.mutico-aleksandrina* və *v.mutico-hordeiforme* arasında ($S_J=0,22$) aşkar olunmuş, qlütenin zülal spektrləri əsasında *v.murciense* və *v.niloticum*, həmçinin *v.niloticum* və Lanqdon arasında ($S_J=0,08$), həm qliadin, həm də qlütenin spektrləri nəzərə alınmaqla isə *v.hordeiforme* və *v.erythromelan* arasında ($S_J=0,13$) izlənilmişdir. Əldə olunmuş nəticələr nümunələrin identifikasiyasında, pasportlaşdırılmasına və heterozis effektinə malik hibridlərin yaradılma proqramlarında əhəmiyyətlidir.

Samirə Cəfər qızı Salayeva 2025-ci ildə Bakı Dövlət Universitetinin təşkilatçılığı ilə keçirilən ali məktəb tələbələri arasında Biologiya üzrə III Respublika Olimpiadasında Təşkilat komitəsinin üzvüdür.

Elmi tədqiqat işi 5. Azərbaycanın biomüxtəlifliyində xurma cinsi (*Diospyros L.*) növlərinin yeri.

Mərhələ 2: Xurma cinsi (*Diospyros L.*) növlərinin genetik müxtəlifliyinə təsir edən təbii və antropogen amillər.

Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: müəllim, b.ü.f.d. Baxşəliyeva Natəvan Zöhrab qızı.

Alınmış nəticələr : Əkin sahələrinin sürətlə genişlənməsi nəticəsində mesələrə antropogen təsir artmış, qanunsuz olaraq mal-qaranın otarılması kütləvi hal almışdır. Mesələrin qoruyucu funksiyaları azaldığına görə, sel, dasqın, torpaq sürüsmələri hadisələri intensivləşmiş, mesə ilə həmsərhəd torpaqların eroziyası artmışdır. Müəyyən edilmişdir ki, genetik eroziyaya səbəb olan əsas amillər kimi əkilən sortların tez-tez dəyişdirilməsini, əhalinin sayının artmasını, urbanizasiyanın və ümumən antropogen landsaftların genişləndirilməsini, genetik ehtiyatlardan hədsiz və səmərəsiz istifadəni, mesələrə və otlaqlara düşən yüksək təzyiqli, ex-situ kolleksiyalarda saxlanma şəraitinin lazımi səviyyədə olmamasını, abiotik (quraqlıq, soranlasma, yüksək temperatur və s.), biotik (yabançı növlərin fauna və floraya nüfuzu, xəstəliklərin artması və s.) streslərin güclənməsini, torpağın, suyun və havanın intensiv çirkləndirilməsini, Ermənistanın işğaldan azad edilmiş Azərbaycan torpaqlarında genetik ehtiyatların vəziyyəti, və iqlimdə bas verən dəyişmələri göstərmək olar. Genetik müxtəlifliyin qiymətləndirilməsi, seleksiya proqramlarının yaradılması, yeni sortların təkmilləşdirilməsi və mühafizə səyləri üçün çox vacibdir. Bitki genetik ehtiyatlarında böyük müxtəlifliyin olması seleksiyaçılara yüksək məhsuldarlıq və biotik və abiotik stresslərə qarşı müqavimət kimi arzu olunan xüsusiyyətlərə malik yeni sortlar inkişaf etdirmək imkanı verir.

	<p>Elmi tədqiqat işi 6. Dunaliella Salina SPPAS D-294 mikroyosun hüceyrələrinin stress-davamlılıq reaksiyalarının genetik aspektlərinin tədqiqi</p> <p>Mərhələ 2: Dunaliella Salina hüceyrələrinə stress faktorlarının təsiri zamanı genetik cavab reaksiyaları(UB-südar,radiasiya,duzluluq və s.)</p> <p>Elmi tədqiqat işi üzrə çalışan əməkdaşlar: müəllim, b.e.n Nəcəfli Məhəbbət Hüseyn oğlu.</p> <p>Alınmış nəticələr : Aparılmış tədqiqat nəticəsində kulturanın becərilməsi zamanı ultrabənövşəyi şüaların xroniki dozalarını almış hüceyrələrin pigment tərkibinin analizi aparılmışdır. Müəyyən olunmuşdur ki, ultrabənövşəyi şüaların müxtəlif xroniki dozalarının təsiri zamanı xlorofillərin sintezinin zəifləməsi müşahidə olunmuş, eyni zamanda karotinoidlərin sintezinin stimullaşması baş vermişdir. Bu da karotinoidlərin hüceyrələrinin ekstremal amillərə qarşı davamlılığının təmin olunmasında vacib rol oynadığını göstərir.</p>												
2	<p>Hesabat dövründə alınmış ən mühüm elmi nəticələr <i>Ən mühüm nəticələr səlis və konkret yazılmalıdır</i></p>												
	<p>Azərbaycanın Quba bölgəsində becərilən alma bitkisinin genom müxtəlifliyinin tədqiqi nəticəsində -Alma sortlarının genomunun mikrosatellit ardıcılığının analizi seleksiya materialının genetik oxşarlıqları və fərqləri haqqında əlavə məlumat verir ki, bu da seleksiyaçıya çarpazlaşma üçün cütlərin daha əsaslı seçilməsinə imkan verir. SSR markerlərinin təhlili əsasında nümunələr arasında genetik məsafələr hesablanmışdır. Mikropeyk lokuslarının müəyyən edilmiş yüksək polimorfizm səviyyəsi ilə əlaqədar olaraq, hibrid fondun qiymətləndirilməsi və pasportlaşdırılması üçün imkanı yaradılmışdır.</p>												
3	<p>Dərc olunmuş elmi işlərin xarakteristikası</p>												
	<p>3.1. Mövzu üzrə Web of Science bazasına daxil olan Q1-Q4 kvartil reytinginə düşən beynəlxalq jurnallarda çıxan məqalələr <i>Müəlliflərin ad və soyadları, jurnalın adı tam şəkildə yazılmalı; Dərc olunmuş, qəbul olunmuş və ya çapa göndərilmişdir kimi göstərməli; mənbənin internetdəki linki göstərməlidir</i></p>												
Q1 üzrə:													
	<table border="1"><thead><tr><th></th><th><i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i></th><th><i>materialın adı</i></th><th><i>harda yayılıb</i></th><th><i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərilmişdir haqqında qeyd</i></th><th><i>mənbənin internetdəki linki, ID</i></th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>JAVid Ojağlı Sevinj Nuriyeva Samira Salayeva Mahammad Eldarov</td><td>Allelic diversity of A ersity of Azerbaijani bread wheat (T ead</td><td>Turkish Journal of Agricultur urkish Journal of Agriculture and F e and Forestry Volume 49 Number 2 Article 14</td><td>Pp.397-404</td><td>https://journals.tubitak.gov.tr/agriculture/</td></tr></tbody></table>		<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərilmişdir haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, ID</i>	1.	JAVid Ojağlı Sevinj Nuriyeva Samira Salayeva Mahammad Eldarov	Allelic diversity of A ersity of Azerbaijani bread wheat (T ead	Turkish Journal of Agricultur urkish Journal of Agriculture and F e and Forestry Volume 49 Number 2 Article 14	Pp.397-404	https://journals.tubitak.gov.tr/agriculture/
	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərilmişdir haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, ID</i>								
1.	JAVid Ojağlı Sevinj Nuriyeva Samira Salayeva Mahammad Eldarov	Allelic diversity of A ersity of Azerbaijani bread wheat (T ead	Turkish Journal of Agricultur urkish Journal of Agriculture and F e and Forestry Volume 49 Number 2 Article 14	Pp.397-404	https://journals.tubitak.gov.tr/agriculture/								

	Zeynal Akparov	wheat (Triticum aestivum L.) riticum aestivum L.) by SSR markers			
2	Aygun Nasibova, Ismayil Fridunbayov, Leyla Kazimli, Məcnun Babayev	The effect of ionizing gamma radiation on c3 and c4 type plants of photosynthesis	Advances in Biology & Earth Sciences Vol.10, No.1, Москва-2025 ,	Pp.88-93	https://doi.org/10.62476/abes.10188
3	Baxşəliyeva Natəvan Mammadhuseyn Huseynov, Elvin Aliyev, Ramiz Shammadov.	Bioregional, Bioecological and Potencial Medicinal Significance of Sharon (<i>Diospyros L Species</i>): Plant Adaptation and Biological Characteristics	“Advances in Biology and Earth sciences” Journal (Scopus, Q1).Avqust, 2025 Vol.10, No.2,	Pp.270-288	https://jomardpublishing.com/journals/advances-in-biology-earth-sciences

Q2 üzrə:

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, İD</i>
	Yoxdur				

Q 3 üzrə

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, İD</i>

	yazılmalı			və ya çapa göndərilirdiyi haqqında qeyd	
	Yoxdur				

Q 4 üzrə

	Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı	materialın adı	harda yayılıb	materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərilirdiyi haqqında qeyd	mənbənin internetdəki linki, ID
	Yoxdur				

Emerging Source Citation Index (ESCI)

	Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı	materialın adı	harda yayılıb	materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərilirdiyi haqqında qeyd	mənbənin internetdəki linki, ID
	Yoxdur				

3.2. Mövzu üzrə Scopus, ERIH PLUS, Philosopher's Index, Copernicus, Ulakbim, PsycINFO və ya EconLit bazalarına daxil olan jurnal

	Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı	materialın adı	harda yayılıb	materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərilirdiyi haqqında qeyd	mənbənin internetdəki linki, ID
	Yoxdur				

3.3. Mövzu üzrə digər (1-2-ci bənddən fərqli) beynəlxalq jurnallarda çıxan məqalələr

Müəlliflərin ad və soyadları, məqalənin adı, jurnalın parametrləri tam şəkildə yazılmalı; Dərc olunmuş, qəbul olunmuş və ya çapa göndərilmişdir kimi göstərməli; mənbənin internetdəki linki

	Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı	materialın adı	harda yayılıb	materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərilirdiyi haqqında qeyd	mənbənin internetdəki linki, ID
1	Hüseynova Nəzakət,	Анализ генома яблони	IX Beynəlxalq konfrans "Scientific achievements of	Pp. 23-32	https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2025/04/scientific-

	Babayev Məcnun		contemporary society” London, 4-6 aprel 2025		achievements-of-contemporary-society-4-6.04.2025.pdf https://imbb.az/en/news/2428
2	Hüseynova Nəzakət	Анализ генетических взаимосвязей селекционных форм айвы обыкновенной (Cydonia oblonga Mill.)	Karakalpak scientufuc research institute of Natural sciences, Nukus, Respublik of Karakalpakstan. Karakalpakstan 16-18, 2025	Рр. 186-192	www.aknuk.uz
3	Nazaket Guseynova	Study of genetic diversity and resistance of fruit crops to main pathogens using dna markers	ХИМИЯ, ФИЗИКА, БИОЛОГИЯ, МАТЕМАТИКА: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРИКЛАДНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ Сборник статей по материалам ХСVI международной научно-практической конференции № 5 (72) Май 2025 г. Издается с июля 2017 год	Рр.48-55	
4	Babayev Məcnun, Məmmədova Rəna Ağamalıyeva Sevər	Генетические основы здоровья человека	ХСIII Конференция «Химия, физика, биология, математика: теоретические и прикладные исследования» Москва	Стр. 38-43	https://internauka.org/
5	Babayev	Ethical principles of	Интернаука	Стр. 48-54	https://internauka.org/

	Məcnun, Məmmədova Rəna Ağamaliyeva Sevər	genomics in the modern world	LII International Multiisciplinary Conference "Innovations and Tendencies of State-of-Art Science". 17.02.2025 г., Москва		
6	Babayev Məcnun, Məmmədova Rəna Ağamaliyeva Sevər	Генетика современности успехи и перспективы развития	НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ «COGNITIO RERUM» 12 02.2025 Москва – 2025	Стр. 11-17	https://sciartel.ru https://sciartel.ru/arhiv-journal/CR-2025-02.pdf
7	Vağirova Pərvin, Babayev Məcnun	Антимутагенный эффект антиоксиданта при воздействии электромагнитных волн высокой и низкой частоты на корешки семян пшеницы	XIX международная научная конференция. Дортмунд. Германия. 13-14.02.2025	Стр. 26-31	https://conference-w.com/wp-content/uploads/2025/02/Ger.D-1314022025.pdf
8	Natəvan Baxşəliyeva	Оценка генетического разнообразия хурма (<i>Diospyros L.</i>) Азербайджане	Журнал «Бюллетень науки и практики», Март, 2025 Volume 11, Issue 3	Рр. 336-352	https://doi.org/10.33619/2414-2948/112 .

3.4. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının tövsiyə etdiyi yerli elmi jurnallarda dərc olunmuş məqalələr

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, ID</i>
--	---	-----------------------	----------------------	---	--

1	Məcnun Babayev Məmmədova Xatirə Məcid İsmayil İlahə Hüseynova	Investigation of the resistance of grape genotypes to plasmopora viticola pathogens	Acta Botanica Caucasica Volume 4, nuber 2 İyun 2025	Pp. 67-72	actabotany@bsu.edu.az
2	Kamilə Əliyeva Natəvan Baxşəliyeva	Potential status of persimmon (<i>Diospyros kaki L.</i>) in Azerbaijan	Journal "Acta Botanica Caucasica" Mart, 2025 Volume 4, number 1,	Pp.66-72	DOI: 10.30546/abc. https://www.botanic.az/en
3	Nəcəfli M.H., Aliyeva N.F.	İzokation natrium duzlarının təsiri şəraitində becərilmiş lobya və arpa cücərtilərində superoksid dismutaza aktivliyinin tədqiqi	Sağlamlıq.az Elmi praktiki jurnal. Cild 32. № 4. Bakı 2024.	PP. 196-202	https://www.saqlamliq.az/az/pages/7

3.5. Respublika səviyyəli elmi jurnallarda dərc olunmuş məqalələr

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, ID</i>

3.6. Mövzu üzrə konfrans materialları, konfranslarda çıxışlar

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olunduğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, ID</i>
1	Salayeva Samirə, İbrahimli Əzizə,Sadıqov Hamlet,Ocaqi Cavid	Bərk Buğda Genotiplərində Dənin Texnoloji Göstəricilərinin Tədqiqi	Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi "Tərəvəzçilik Elmi Tədqiqat İnstitutu" publik hüquqi şəxsin yaradılmasının 60 illik yubiliyinə (1965-2025) həsr olunmuş "Aqrar elmin müasir problemləri,ətraf mühit və ərzaq təhlükəsizliyi" mövzusunda keçirilən Beynəlxalq elmi-praktik konfransının materialları 3-4 İyun, 2025	Səh 400-405	https://www.agro.gov.az/az/news/040620252
2	Əsədova Nahidə	Application of RAPD markers for evaluation of drought tolerance in durum wheat	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti "Dayanıqlı inkişaf çərçivəsində aqrar elm və təhsilin inteqrasiyası:ADAU 105"	Çapa göndərilib	https://www.adau.edu.az/en/
3	Hüseynova Nəzakət	Study of thr hawthorn genome and its breeding value for the country population	12 th international scientific confrence achievements and challenges in Biology . 19-20 december 2024	Səh. 28-35	https://acb2024.bsu.edu.az/conference_materials.pdf

3.7. Mövzu üzrə tezislər

	<i>Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı</i>	<i>materialın adı</i>	<i>harda yayılıb</i>	<i>materialın dərc olun- duğu, qəbul olunduğu və ya çapa göndərildiyi haqqında qeyd</i>	<i>mənbənin internetdəki linki, İD</i>
1	Əzizə İbrahimova Samirə Salayeva	Dynamics change of physical and quality indicators of grain in durum wheat (T.Durum desf.) Genotypes	Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 102 illiyinə həsr olunmuş —Dördüncü sənaye inqilabı dövründə elm və texnologiyaların mövcud vəziyyəti və inkişaf perspektivləri mövzusunda Beynəlxalq Elmi-Praktik Konfrans Gəncə – 2025	Səh.144-146	Zəfər gününə həsr olunmuş “Elm və Respublika elmi-praktik konfransı
2	Əzizə İbrahimli Samirə Salayeva Hamlet Sadıqov Cavid Ocaqi	Bərk buğda (T.Durum Desf.) Genotiplərində dənin texnoloji göstəricilərinin korrelyasiya analizi	Azərbaycan respublikası elm və təhsil nazirliyi.Lənkəran dövlət universiteti “meşəçilik və biomüxtəlifliyin ərzaq təhlükəsizliyinə və əhali sağlamlığına təsiri”Mövzusunda beynəlxalq elmi-praktiki konfrans. Lənkəran, 8 may 2025-ci il	Səh.168-169	isu.edu.az/new/PDF/KONFRANS MA
3	Javid Ojaghi, Samira Salayeva , Gulnar Shikhseyidova, Jamala Eldarova, Mahammad Eldarov	Uncovering Genomic Diversity in Global Durum Wheat Germplasm Through SSR Marker Profiling	2nd Mirza Gökgöl International Plant Genetic Resources Symposium Organized By The Genetic Resources Institute,	Səh. 93	https://ipgrs2025.org/en

			Ministry Of Science And Education Of The Republic Of Azerbaijan and The Aegan Agricultural Research Institute, Ministry Of Agricultural And Forestry Of The Republic Of Türkiye August 19-22, 2025, Ganja, Azerbaijan		
4	Hüseynova Nəzakət	Research of genetic diversity of pear and quince varieties spread in northern regions of Azerbaijan	Application of digital and gwas based technologies for the wheat improvement / international conference field workshop. Azerbaijan	Pp. 90-91	https://imbb.az/en/news/2428
5	Baxşəliyeva Natəvan Mammadhüseyn Hüseynov	Влияние хурмы (<i>Diospyros kaki L.</i>) на здоровье человека	“Meşəçilik və biomüxtəlifliyin ərzaq təhlükəsizliyinə və əhali sağlamlığına təsiri” mövzusunda Beynəlxalq Elmi-praktiki konfrans.2025	Səh.247-248	https://isu.edu.az/new/NewsLister/in

6	Baxşəliyeva Natəvan	Genetic Diversity Of Persimmon Grown In Azerbaijan	2nd International Conference on Engineering, Natural Sciences, and Technological Developments (ICENSTED 2025)	Pp.192	https://www.icensted.com/#submit
---	---------------------	--	---	--------	---

3.8. Mövzu üzrə monoqrafiya, kitab, dərslik və dərs vəsaitləri

Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı;

Monoqrafiya, kitab, dərslik və dərs vəsaitlərinin çap olunduğu nəşr., ili və səh. göstərməli;

Məcnun Babayev Sevinc Allahyararova	Psixogenetika	Bakı Ləman nəşriyyat poliqrafiya .MMC 2025	Səh 294
Nəzakət Hüseynova	Sitologiya	Ecoprint nəşriyyat evi 2025	Səh 272

3.9. Mövzu üzrə proqramlar, metodik göstərişlər

Müəlliflərin ad və soyadları tam şəkildə yazılmalı;

Çap olunduğu nəşr, ili və səh. göstərməli;

yoxdur					
--------	--	--	--	--	--

4. Strukturda aparılan elmi seminarlar, konfranslar, dəyirmi masalar (cədvəldə sütün ardıcılığını dəyişmək olmaz.)

sn	Məruzəçi	Mövzunun adı	tarix	Keçirilmə forması	Səviyyəsi (kafedra, fakültə, BDU, Respublika, Beynəlxalq)	İştirakçıların sayı
1	Əlizadə Şadər	Pambıq genotiplərinin duzluluq strsinə davamlılığının molekulyar genetikdəqiqi	11.03.2025	əyani	Fakültə	61
2	Babayev Məcnun	Rekombinasiya və ona təsir edən amillər	08.04.2025	əyani	Kafedra	15
3	Kərimov Əkbər	Protein (QLD-QLU) genetik markerləri əsasında yerli və introduksiya olunmuş yumşaq buğda (T.aestivum L.)	28.10.2025	əyani	Fakültə	26

		nümunələrinin polimorfiziminin tədqiqi				
4	Əsədova Nahidə	“Hüceyrə ölümünün mexanizmi və genetik əsasları”	18.11.2025	əyani	Kafedra	8

5. 2024-cü ildə qazanılmış və hazırda davam edən qrant layihələri

sn	Layihənin adı:	Layihənin nömrəsi:	Donor ölkə, təşkilat, müəssisə	Layihənin dəyəri	Layihənin icra müddəti	Mövzu icraçıların layihədə təmsil olunması	BDU-nun layihədə təmsil olunması
1	Yoxdur						

6. İxtiraçılıq, patent-lisenziya fəaliyyəti və səmərələşdirici təkliflər

Məlumatlar nümunədə göstərilən qaydada daxil edilməlidir.

Yoxdur

7. Yerli və xarici həmkarlarla əlaqələr

Məlumatlar nümunədə göstərilən qaydada daxil edilməlidir.

BDU-nun rəhbərliyi və AMEA Genetik Ehtiyatlar İnstitutunun rəhbərliyi arasında imzalanmış müqavilə əsasında 2014-cü ildən bu günədək fəaliyyət göstərən AMEA Genetik Ehtiyatlar İnstitutu nəzdində “Genetika ” kafedrasının filialı yaradılmış, bu əsasda BDU-da tədris prosesinin elmi tədqiqatla əlaqələndirilməsi, elm və təhsilin istehsalatla inteqrasiyasının gücləndirilməsi, tələbə və magistrantlarda tədqiqatçılıq və peşə fəaliyyəti üçün zəruri olan praktiki bilik, bacarıq və vərdişlərin formalaşdırılması, Universitet və İnstitut arasında elmi-tədqiqat və kadr hazırlığı sahəsində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi və s. həyata keçirilir

8. Tələbələrin və gənc tədqiqatçıların mövzu üzrə elmi-tədqiqata cəlb olunması

Tələbənin və elmi rəhbərin adı, soyadı tam yazılmalıdır.

Layihələr, məqalələr, konfrans materialları olması, onlara aid məlumat göstərilməlidir

Yoxdur

9. Tələbələrin və gənc tədqiqatçıların elmi məruzələri (seminarlar, konfranslar, dəyirmi masalar və s. çıxışlar)

Məlumatlar nümunədə göstərilən qaydada daxil edilməlidir.

Yoxdur

10. Mükafatlar və təltiflər haqqında

Məlumatlar nümunədə göstərilən qaydada daxil edilməlidir.

Yoxdur

Əsədova Nahidə, Almaniya, Berlin, European Cell Death Organization, “ECDO 2025 – Classic meets modern: functional specificity and crosstalk of new and old types of cell death” konfransı, 6-10 oktyabr 2025

1. Yoxdur**12. Keçirilmiş elmi konfranslar**

Adı, səviyyəsi (beynəlxalq ya yerli), keçirilmə tarixi, müddəti, məkan, birgə müəssisələr, iştirakçıların sayı, internet linki göstərilməklə

1. Yoxdur**13. Elmi kadrların attestasiyası**

Adı, soy ad tam yazılmalı, elm sahəsi və ixtisas, attestasiyanın keçirilmə tarixi, məkan, diplom nömrəsi, hansı müəssisə tərəfindən verilmişdir göstərilməlidir.

Elmi dərəcə almışdır:

Elmi ad almışdır:

Digər:

Yoxdur

14. Dissertant və doktorantlar

Adı, soyad tam yazılmalı, elm sahəsi və ixtisas, elmi rəhbər göstərilməlidir.

14.a-Dissertantlar:

sn	Adı, soyad	elm sahəsi və ixtisas,	Daxil olduğu il, təhsil forması	Elmi rəhbər(lər)	Attestasiyanın (ların) aparıldığı tarix və nəticəsi
	Yoxdur				

14.b-Doktorantlar (fəlsəfə elmləri doktoru proqramı üzrə)

sn	Adı, soyad	elm sahəsi və ixtisas,	Daxil olduğu il, təhsil forması	Elmi rəhbər, məsləhətçi	Attestasiyanın (ların) aparıldığı tarix və nəticəsi
1	Kərəmov Nazilə Mübariz qızı	Genetika 2409.01	28.09.23 Qiyabi dövlət hesabına	Professor Əliyeva Kamilə Əli Ağa qızı b.ü.f.d. Elnurə Cəfərova	10.10.2025-ci il Attestasiyadan keçmişdir
2	Quliyeva Əfsanə Ələddin qızı	Genetika 2409.01	28.09.23 Qiyabi dövlət hesabına	Professor İbadullayeva Səyyarə Cəmşid qızı B.ü.f.d. Natəvan Baxşəliyeva Zöhrab qızı.	10.10.2025-ci il Attestasiyadan keçmişdir

14.c Doktorantlar (elmlər doktoru proqramı üzrə)

sn	Adı, soyad	elm sahəsi və ixtisas,	Daxil olduğu il, təhsil forması	Elmi rəhbər, məsləhətçi	Attestasiyanın (ların) aparıldığı tarix və nəticəsi
	B.ü.f.d. Natəvan Baxşəliyeva Zöhrab qızı.	Genetika 2409.01	3/734 29.09.21 Qiyabi dövlət hesabına	Professor Əliyeva Kamilə Əli Ağa qızı.	27 may 2025-ci il Attestasiyadan keçmişdir
	b.e.n., Dos. Nəzakət Hüseynova Tağı qızı.	Genetika 2409.01	3/734 29.09.21 Qiyabi dövlət hesabına	b.e.d., prof. Babayev Məcnun Şıxbab oğlu	19 may 2025-ci il Attestasiyadan keçmişdir

15. Xarici ölkədə işləyən əməkdaşlar:**1 Yoxdur****16. Təsərrüfat müqaviləli elmi tədqiqat işləri***Mövzu, tarix, rəhbər, sifarişçi təşkilat, İşin həcmi (min manatla), tətbiq sahəsi və iqtisadi səmərəsi göstərilməlidir.***1 Yoxdur****17. İstehsalatda tətbiq üçün hazır olan innovasiya məhsulları və yeni texnologiyalar***İcraçı, məhsulun (texnologiyanın) adı, qısa xarakteristika, müqayisəsi, müəllif şəhadətnaməsi, patent, harda tətbiq olunub və ya oluna bilər, gözlənilən iqtisadi səmərə göstərilməlidir.***1 Yoxdur****18. Bakı Dövlət Universitetinin elmi strukturları ilə əlaqə**

AZ ETN Genetik Ehtiyatlar İnstitutu

STATİSTİK CƏDVƏL

Göstəricilər	Sayı
1. Xarici jurnallarda dərc olunmuş məqalə	11
1-a. o cümlədən Beynəlxalq kvartil reytinginə düşən elmmetrik bazalarında indekslənmiş jurnallarda dərc olunmuş məqalə sayı	
	1-a1 Q1 3
	1-a2 Q2

	1-a3	Q3	
	1-a4	Q4	
1-b. o cümlədən Emerging Source Citation Index (ESCI) jurnallarında dərc olunmuş məqalələr			
1-c. o cümlədən Scopus, ERIH PLUS, Philosopher's Index, Copernicus, Ulakbim, PsycINFO və ya EconLit elmmetrik bazalarında indeksləşmiş jurnallarda dərc olunmuş məqalə sayı			
1-d. o cümlədən digər (1a və 1b bəndindən fərqli) beynəlxalq elmmetrik bazalarda indeksləşmiş jurnallarda dərc olunmuş məqalə sayı			
1-e. o cümlədən digər (1a, 1b və 1c bəndlərindən fərqli) xarici jurnallarda dərc olunmuş məqalələr sayı			8
2. Yerli elmmetrik jurnallarda dərc olunmuş məqalə sayı			
3. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının tövsiyə etdiyi yerli elmi jurnallarda dərc olunmuş məqalə sayı			3
4. Respublika səviyyəli elmi jurnallarda dərc olunmuş məqalələr			
5. Beynəlxalq səviyyəli elmi konfranslarda çap olunmuş konfrans materialı			2
6. Beynəlxalq səviyyəli elmi konfranslarda çap olunmuş tezis			6
7. Yerli elmi konfranslarda çap olunmuş konfrans materialı-məqalə			
8. Yerli elmi konfranslarda çap olunmuş konfrans materialı-tezis			
9. Patent (Beynəlxalq)			
10. Patent (Respublika)			
11. Qrant layihəsi (Beynəlxalq)			
12. Qrant layihəsi (Respublika)			
13. Qrant layihəsində iştirak edən əməkdaşlar: ___ nəfərdən			
14. Monoqrafiya			
15. Dərslik və ya dərs vəsaiti			2
16. Proqram, metodik vəsait və metodik tövsiyyə			

Elmi tədqiqat mövzusunun yerinə yetirildiyi struktur (ETİ –şöbə, fakültə-kafedra, ETM, ETL - adı göstərilməklə)

Genetika kafedrası

Struktur rəhbəri _____ **Afət Məmmədova**

Kafedra (şöbə) müdiri _____ **Kamilə Əliyeva**

Mövzunun rəhbəri _____ **Kamilə Əliyeva**

Tarix _____

Qeyd:

- 1.Hər mövzu üzrə ayrıca hesabat təqdim olunmalıdır.
- 2.Strukturda iki və ya daha çox tədqiqat mövzusu olarsa, doktorantlar haqqında məlumat onlardan biri üçün olan hesabatda daxil edilir.
3. Hesabatda cədvəl ardıcılığını dəyişmək olmaz.
4. Hesabat həm kağız formatda imzalanmış şəkildə, həm də elektron formada cari ilin dekabr ayının 5-dək Elmi Tədqiqatların Təşkili, İnnovasiyalar və Təhlil Şöbəsinə təqdim olunmalıdır.

Hesabatı təhvil aldı:

Elmi Tədqiqatların Təşkili və Təhlili Şöbəsinin əməkdaşı: _____ *Hesabatın təhvil alındığı tarix:* _____